

Opravné prostriedky v civilnom procese v českej a slovenskej právnej úprave v komparatívnom pohľade

Abstrakt

Cieľom rigorózneho práce je analýza a následné porovnanie jednotlivých opravných prostriedkov nachádzacieho konania ako základného druhu civilného (súdneho) procesu v právnych úpravách dvoch samostatných štátov, Českej republiky a Slovenskej republiky, s dôrazom kladeným najmä na odlišnosti oboch poriadkov, ako aj na rovnaké alebo podobné znaky prameniace zo spoločne zdieľanej právnej, historickej, kultúrnej a spoločenskej minulosti, a tiež zo vzájomnej inšpirácie a zdieľaných hodnotových postojov.

V prvej časti pojednávajúcej o všeobecných teoretických východiskách a pojmoch, sa dôraz kladie na popis civilného procesu v oboch štátoch, predovšetkým z hľadiska jeho členenia na nachádzacie a vykonávacie konanie. Fázou nachádzacieho konania je konanie opravné, v ktorom na základe opravných prostriedkov skúma opravný súd správnosť napadnutého rozhodnutia. Nachádzacie konania možno diferencovať na sporové a mimosporové konania. Pokiaľ ide o subjekty zúčastnené na civilnom konaní, sú nimi najmä účastníci konania, resp. strany sporu a súd. Okrem nich sa konaní môžu zúčastniť i iné osoby, ako prokurátor (štátny zástupca), advokát, notár či v ČR Úrad pre zastupovanie štátu vo veciach majetkových.

Druhá časť práce sa zameriava na najpodstatnejšie otázky jednotlivých opravných prostriedkov, teda najmä na podmienky ich prípustnosti, ktorými sú prípustný predmet, osoba oprávnená k ich podaniu, lehota na ich podanie a ich náležitosti, včítane dôvodov. V oboch štátoch je jediným riadnym opravným prostriedkom odvolanie, ktoré svojou univerzálnou povahou pokrýva z hľadiska uplatniteľných dôvodov vady skutkové, hmotnoprávne a procesnoprávne. V oboch štátoch sú mimoriadnymi opravnými prostriedkami predovšetkým dovolania podávané na najvyššie súdy, ktoré práve prostredníctvom tohto prostriedku môžu naplňať svoju úlohu zjednocovateľa výkladu právnych predpisov nižšími súdmi. Kým v ČR v rámci dovolania možno namietat' výlučne nesprávne právne posúdenie, teda otázky hmotného a procesného práva, od ktorých záviselo rozhodnutie, v SR možno súčasne alebo samostatne uplatniť i zmätočnosť vady. Česká úprava totiž na týchto najzávažnejších procesných vadách postavila iný mimoriadny prostriedok, žalobu pre zmätočnosť. Napokon obnova konania, ako menej frekventovaný mimoriadny nástroj nápravy vykazuje v oboch poriadkoch v zásade takmer rovnaké chápanie, pričom slúži na odstránenie skutkových väd pôvodného konania.

Kľúčové slová: civilný, proces, súd, odvolanie, dovolanie